

سرمقاله

اهمیت تغییر نگاه واردات ستیزی

سید احمد بحق

رئیس انجمن واردکنندگان برنج ایران

سال ۱۳۹۴ در حالی به پایان رسید که اقتصاد ایران پس از تجربه یک دهه تحریم، به یمن تلاش‌های دولت تدبیر و امید فرصت بازگشت به اقتصاد جهانی را پیدا کرده است.

فرصتی که چون تیغ دو لبه یک سوی آن توسعه اقتصادی از مسیر رونق تولید و صادرات است و طرف دیگر آن هجوم محصولات وارداتی و در تنگنا قرار گرفتن بیش از پیش تولید داخلی است.

از طرفی به رغم تأیید مسوولان ذیربط در خصوص اینکه بخش عمده‌ای از واردات از مبادی غیر قانونی و به صورت قاچاق وارد می‌شود، اما همواره پیکان انتقادات متوجه واردکنندگان است که از مسیرهای قانونی و با پرداخت حقوق دولتی، اقلام مورد نیاز کشور را وارد می‌کنند.

روند موضع‌گیری‌های غیرمنطقی علیه واردات که منشاء بسیاری از آنها، افراد و گروه‌های فعال در لایه‌های پنهان و غیرقانونی اقتصاد هستند، به گونه‌ای است که بعضاً موجب شده مسوولان با آدرس‌های اشتباهی که در دست دارند، تصمیماتی اتخاذ نمایند که عرصه را بر واردات رسمی تنگ کرده و در مقابل به رونق قاچاق بیانجامد.

با وجود چنین شرایطی و در حالیکه بسیاری از صاحب‌نظران بر این باور هستند که در سال ۱۳۹۵ با رونق نسبی اقتصاد، افزایش تقاضا و کاهش رکود روبرو می‌شویم، باید به یک نکته مهم توجه داشت که در صورت تأمین نشدن بخشی از نیاز بازار که تولید داخل پاسخگوی آن نیست، از محل واردات قانونی، زمینه برای ورود محصولات قاچاق فراهم خواهد شد.

در چنین شرایطی واردکنندگان وظیفه سنگینی برعهده دارند، چرا که از یک سو با بی‌انصافی مورد هجوم انتقادات قرار دارند و از طرفی در صورت تعلل عرصه برای ورود محصولات قاچاق باز خواهد ماند.

برخلاف باور اشتباه وجود تضاد میان واردات و تولید، واردکنندگان نه تنها با تأمین مواد اولیه و واسطه‌ای مورد نیاز تولیدکنندگان که حتی با واردات محصولات نهایی نیز از تولید داخل حمایت می‌کنند، چرا که وجود خلاء در بازار موجب ورود کالای قاچاق و آسیب دیدن تولید داخلی می‌شود.

در صورتیکه نگاه ضد واردات اصلاح و شرایطی فراهم شود که خلاء بین تولید و مصرف از محل واردات قانونی تأمین شود، دیگری فرصتی برای ورود اقلام قاچاق باقی نمی‌ماند، در حالیکه با فراهم بودن شرایط برای ورود کالای قاچاق، فعالان این حوزه بی‌توجه به آسیبی که ممکن است به تولید وارد شود، هر آنچه که در بازار مصرف کننده داشته باشد، وارد می‌کنند.

نمونه بارز این وضعیت را می‌توان در بازار برنج مشاهده کرد که با توقف ۱۴ ماهه واردات، برنج هم به فهرست کشفیات ستاد مبارزه با قاچاق کالا اضافه شد و همچنین شاهد عرضه برنج خارجی در بسته‌بندی تولیدات داخلی و یا مخلوط کردن برنج ایرانی با نمونه‌های خارجی بودیم، رفتارهایی که هیچگاه از واردکنندگان رسمی دیده نمی‌شود. ۱

خسارات جبران‌ناشدنی توقف طولانی

مدت واردات غذای دوم مردم
قصه تلخ ضعف مدیریت
در بازار برنج

۶

مسیح کشاورز - دبیر انجمن

واردکنندگان برنج ایران:
ادامه تلاش‌ها برای ارتقاء
جایگاه انجمن

۳

تعاونی محور انسجام اعضا

آشنایی با تعاونی انجمن
واردکنندگان برنج ایران

۲

قانون تجارت

ابطال اختیاری یا اجباری کارت بازرگانی

کارت بازرگانی فعالان اقتصادی به دو صورت باطل می‌شود، ابطال اختیاری که به خواسته دارنده کارت انجام می‌گیرد و یا ابطال اجباری که به دلیل از دست دادن شرایط و یا تخلف از قوانین اتفاق می‌افتد.

ابطال اختیاری یا انصراف

اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی در صورت انصراف از داشتن کارت بازرگانی با ارائه یک سری مدارک، کارت خود را باطل می‌کنند. اشخاص حقوقی برای باطل نمودن کارت بازرگانی خود باید تقاضای شرکت و اصل کارت بازرگانی را به همراه گواهی تسلیم اظهارنامه مالیاتی آخرین سالی که اظهارنامه مالیاتی آن پذیرفته شده، اظهار نامه ابطال ثبت دفاتر تجاری، صورتجلسه مجمع عمومی برای شرکت‌های سهامی عام و خاص و تعاونی‌ها و صورتجلسه هیأت مدیره برای سایر شرکت‌ها و تصویر روزنامه رسمی اعلام رسمی انحلال شرکت را به یکی از مراجع ذیربط یعنی اتاق‌های بازرگانی و تعاون و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت ارائه دهند. لازم به ذکر است در صورت انحلال شرکت نیازی به ارائه اظهارنامه ابطال ثبت دفاتر تجاری و صورتجلسه مجمع نیست. اشخاص حقیقی نیز برای انصراف از داشتن کارت بازرگانی تقاضای شخصی و اصل کارت بازرگانی را به همراه گواهی تسلیم اظهارنامه مالیاتی آخرین سالی که اظهارنامه مالیاتی آن پذیرفته شده و اظهار نامه ابطال ثبت دفاتر تجاری را به نهادهای ذیربط مانند اتاق‌های بازرگانی یا تعاون ارائه نمایند.

ابطال اجباری

در صورتی که بعد از صدور کارت بازرگانی مشخص شود که دارنده کارت فاقد یک یا چند شرط از شرایط دریافت کارت می‌باشد و یا بعد از گرفتن کارت بازرگانی شرایط را از دست داده، وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند کارت را باطل و مراتب را به اطلاع اتاق بازرگانی یا اتاق تعاون برساند و اگر برای یکی از اتاق‌ها عدم احراز شرایط مشخص شود باید موضوع را به وزارتخانه مذکور اطلاع دهد.

همچنین در صورتیکه دارنده کارت بازرگانی مرتکب عمل قاچاق کالا شود، در صورت محکوم شدن علاوه بر مجازات‌های تعیین شده عضویت وی در اتاق بازرگانی به طور موقت یا دائم لغو و کارت بازرگانی نیز باطل می‌شود. لازم به ذکر است که در صورت ابطال کارت بازرگانی در نتیجه محکومیت به دلیل قاچاق، کالایی که قبل از محکومیت به طور قانونی گشایش اعتبار و یا حمل شده‌است، از گمرک ترخیص می‌شود.

در نهایت توجه به این مهم ضروری است که ابطال کارت بازرگانی به صورت اختیاری یا اجباری توسط معاونت بازرگانی خارجی وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام می‌شود.

تعاونی محور انسجام اعضا

آشنایی با تعاونی انجمن واردکنندگان برنج ایران

مهمی که جلب توجه می‌کند تاکید بر فعالیت به صورت مشارکتی است که اصل و پایه تعاون بوده و در نهایت به افزایش توان اعضا منتهی می‌شود.

موضوع مهم دیگری که در خصوص تعاونی باید مد نظر قرار گیرد، امکان ایجاد دفاتر نمایندگی برای تعاونی است که با توجه به پراکندگی اعضای انجمن واردکنندگان برنج ایران که عضوگیری تعاونی نیز از میان ایشان است، این مهم مدنظر قرار گرفته شده‌است تا ضمن ایجاد فرصت عضویت برای اعضای که در دیگر شهرهای کشور منهای پایتخت فعالیت می‌کنند، برای تعاونی نیز این امتیاز را به دنبال داشته باشد که بتواند با ظرفیت‌سنجی، از امکانات دیگر مناطق کشور برای فعالیت استفاده کند.

شرایط عضویت

عضویت اعضای حقوقی و حقیقی در شرکت تعاونی تامین نیاز اعضای انجمن واردکنندگان برنج ایران مشروط به داشتن شرایط عمومی و اختصاصی است.

شرایط عمومی، شروطی است که عضویت در تمامی تعاونی‌های کشور تابع آن است، که عبارتند از تابعیت جمهوری اسلامی ایران، عدم ممنوعیت قانونی و حجر، عدم عضویت همزمان در تعاونی مشابه، درخواست کتبی عضویت و متعهد شدن به رعایت مقررات اساسنامه و در نهایت هر عضو برای عضویت باید حداقل یک سهم از سهام تعاونی را خریداری نماید.

گذشته از شرایط عمومی، عضویت در انجمن واردکنندگان برنج و داشتن کارت بازرگانی به عنوان شروط اختصاصی عضویت در تعاونی تعیین شده‌است.

آنچه مسلم است عضویت هر یک از اعضا تا زمانی رسمیت دارد که تمامی شرایط ذکر شده را دارا باشد و از دست دادن یکی از این شروط به منزله لغو عضویت می‌باشد.

اداره تعاونی

ارکان این تعاونی عبارتند از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان و اداره امور تعاونی، طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره منتخب است.

هیأت مدیره مرکب از پنج نفر عضو اصلی و سه نفر عضو علی‌البدل است که توسط اعضا برای مدت سه سال انتخاب می‌شوند و انتخاب افراد برای حضور در هیأت مدیره محدودیت نداشته و به شرط اخذ رأی حداقل دوسوم اعضا تعاونی ممکن می‌شود.

در اولین جلسه هیأت مدیره یک نفر از اعضای هیأت مدیره به عنوان رئیس، یک نفر به عنوان نائب رئیس و یک یا دو نفر می‌شوند و هیأت مدیره یک نفر از میان خود و یا فردی خارج از هیأت مدیره را به عنوان مدیرعامل انتخاب می‌کند.

سیاست گذاری، تصمیم گیری و نظارت بر عملکرد برعهده هیأت مدیره بوده و مدیرعامل عهده دار امور اجرایی تعاونی است. ۱

تعاون در معنای عام و خاص آن، به عنوان یک رفتار اجتماعی ارزشمند نه تنها در آموزه‌های دینی و مذهبی توصیه شده که بر آن تاکید و شهروندان به پیش گرفتن رفتارهایی که در چهارچوب تعاون تعریف می‌شود، تشویق شده‌اند.

در جامعه ایران خصوصاً پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تعاونی‌ها به همراه شرکت‌های بخش خصوصی و مجموعه‌های دولتی، سه رکن اقتصاد را تشکیل داده‌اند و توسعه آن موجب شده تا امروز برای قالب افراد جامعه، کلمه تعاون تداعی کننده شرکت‌های تعاونی را داشته باشد.

انجمن واردکنندگان برنج ایران نیز با اهدافی چون ایجاد اجماع، همبستگی و همکاری نزدیکتر میان اعضا که می‌تواند عامل اثرگذاری در بهبود کسب و کار ایشان باشد، اقدام به ایجاد شرکت تعاونی با عنوان شرکت تعاونی تامین نیاز اعضای انجمن واردکنندگان برنج ایران نموده‌است.

این تعاونی که تا کنون جمعی از اعضای انجمن به عضویت آن درآمده‌اند، مبنای فعالیت خود را بر چهار اصل پایه‌گذاری کرده‌است، که این اصول عبارتند از مشارکت اقتصادی همه اعضا، رعایت حقوق مساوی میان اعضا، کسب علم و آگاهی و بکارگیری مستمر دانش روز و خودگردانی و خودتکایی تعاونی است.

برخلاف برخی باورهای اشتباه که تجار و بازرگانان بالخصوص واردکنندگان را مورد قضاوت قرار داده و ایشان را به نابودی تولید و اشتغال در کشور متهم می‌کنند، در تاسیس این تعاونی توجه ویژه‌ای به موضوع اشتغال شده و در تبیین اهداف آن همکاری و همراهی اعضا در ایجاد اشتغال مولد مورد تاکید قرار گرفته‌است.

اهداف تعاونی

شرکت تعاونی تامین نیاز اعضای انجمن واردکنندگان برنج ایران در زمان شکل‌گیری سه اصل ترویج و تحکیم مشارکت، همکاری و تعاون عمومی، تامین نیازهای مشترک اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اعضا و کمک به تحقق عدالت اجتماعی و تامین نیازهای حرفه‌ای و شغلی اعضا را به عنوان اهداف اصلی خود تعیین کرده‌است.

در تبیین اهداف تعاونی یک جمع‌بندی کلی می‌توان ارائه کرد و آن همکاری و همراهی اعضا برای تامین منافع فردی و جمعی است، موضوع مهمی که اگر مورد توجه قرار گیرد، به تحکیم جایگاه و توان تعاونی و نهاد بالادستی آن یعنی انجمن واردکنندگان برنج ایران منجر خواهد شد.

آنچه مسلم است ارتقاء جایگاه تعاونی و انجمن واردکنندگان برنج ایران می‌تواند به اثرگذاری بیشتر این مجموعه‌ها منتهی شده و توان آنها در دفاع از حقوق اعضا را افزایش دهد.

حوزه فعالیت تعاونی

حوزه فعالیت این تعاونی را می‌توان به طور خلاصه تامین نیازهای حرفه‌ای و شغلی اعضا و انجام امور بازرگانی مربوطه دانست، که در دو حوزه پاسخگویی به خواسته‌های اعضا و انجام فعالیت‌های اقتصادی که منافع آن متوجه همه اعضا است تعریف می‌شود.

بخشی از فعالیت‌های که تعاونی می‌تواند اقدام به انجام آنها نماید عبارت هستند از؛ دریافت وام قرض الحسنه و سایر تسهیلات اعتباری از نهادهای مالی و اشخاص حقوقی و حقیقی دیگر، گرفتن کمک و هدایای نقدی و غیرنقدی، تودیع وجوه به حساب سپرده بلندمدت و کوتاه‌مدت در بانک‌ها، مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی با اولویت تعاونی‌ها، سرمایه‌گذاری و خرید سهام اتحادیه تعاونی مربوطه و یا مجموعه‌های اقتصادی دیگر، برگزاری دوره‌های آموزشی به منظور ارتقاء سطح خدمات و دیگر فعالیت‌هایی که در چارچوب اهداف تعاونی تعریف می‌شوند. با نگاهی کلی به فعالیت‌های تعریف شده برای تعاونی نکته

افراد که آمار و اطلاعات غیر واقعی اعلام می‌کنند، باید این واقعیت را بپذیرند که این رفتار، آفت‌هایی دارد که حقوق مصرف کننده، تولیدکننده، دولت و تاجار رسمی کشور را با تهدید روبرو می‌کند.

ادامه تلاش‌ها برای ارتقاء جایگاه انجمن

مسبح کشاورز - دبیر انجمن واردکنندگان و رنچ ایران

سال ۱۳۹۵ با بهاری زیبا، بهترین هدیه‌ها را به ارمان آورد، هدیه‌های ارزشمندی که باید قدردان آنها باشیم. با سپری کردن تعطیلات نوروزی دست‌کم برای چند روزی مشکلات، حساب و کتاب‌ها، درآمد و بدهی‌ها، دخل و خرج‌ها، رنچ‌ها، ناکامی‌ها و ... را همراه با آخرین گام‌هایی که همراه سال ۹۴ برمی‌داشتیم در پشت سر جا گذاشتیم و فارغ از همه آنها با بهار هم قدم شدیم.

امیدوارم بهار ۹۵ برای همه اعضای انجمن توان مضاعف، شادابی پایدار و رونق کسب و کار را هدیه آورده‌باشد.

۱۳۹۵ مصادف است با آخرین سال دوره دوم هیأت مدیره انجمن واردکنندگان و رنچ ایران که با پشت سر گذاشتن سال‌های آغازین فعالیت، چون نهالی جوان می‌رود که روز به روز تنومندتر شود.

امیدوارم سال ۹۵ با بهره‌مندی از یاری صاحب بهار و با تکیه بر خرد و دانش جمعی و تجربه‌های خوب و ارزشمندی که انباشت کرده‌ایم، انجمن در پله‌ای بالاتر بایستد و جایگاه خود را مستحکم‌تر کند.

در مدت باقیمانده از این دوره برای تقویت توان و ارتقاء جایگاه انجمن تلاش خواهیم کرد تا دیگرانی که در دوره آینده به عنوان هیأت مدیره پرچم انجمن را به دست خواهند گرفت با احساس رضایت، سرخوشی، شادمانی و نیرو گرفتن از فضای کوشا و اثرگذار ایجاد شده بر تداوم این مسیر همت گماشته و برای ارتقاء جایگاه انجمن و ایستادن آن بر پله‌های بالاتر تلاش کنند تا جایگاه واقعی تأمین‌کنندگان دومین کالای استراتژیک کشور حفظ و حرمت آن برای مردم و مدیران تبیین شود.

چنانکه انجمن از زمان تأسیس هر برنامه‌ای که تدوین کرد و هر قدمی که برداشت سه مهم را مد نظر داشته است؛ منافع ملی کشور، حقوق مصرف‌کنندگان و منافع اعضا که اگر چه برای تحقق آنها همواره مورد هجمه منفعت طلبان قرار گرفته اما به فعالیت خود ادامه داده است.

تحقق منافع جمعی از مسیر همدلی و همراهی فردی

مرتضی شاه‌حسینی - نائب رئیس انجمن واردکنندگان و رنچ ایران

امیدوارم سال ۱۳۹۵، سالی پر از خیر و برکت برای ایران اسلامی عزیز، اعضای انجمن واردکنندگان و رنچ ایران، بنگاه‌های فعال در این صنف، تمامی فعالان اقتصادی و در نهایت همه مردم ایران باشد. با توجه به نوپا و جوان بودن انجمن واردکنندگان و رنچ ایران، امیدوارم تمامی اعضای انجمن تلاش کنند تا تشکلی که متعلق به خودشان است روز به روز با قدرت بیشتر و عملکردی اثرگذارتر به فعالیت خود ادامه دهد.

آنچه مسلم است، انجمن توانمند نمی‌شود مگر آنکه تمام اعضا به اتحاد و انسجام رسیده و به وحدتی دست یابند که تأمین‌کننده و حافظ منافع جمعی باشد.

اعضای انجمن باید در کنار منافع شخصی و بنگاهی باید نگاهی هم به منافع صنفی داشته باشند، چراکه در غیر اینصورت اهدافی که برای انجمن پیش‌بینی کرده‌ایم، تحقق نیافته و صنف دچار تزلزل شده و در نهایت به تشتت و واگرایی در اعضای صنف می‌شود.

برای جلوگیری از این اتفاق و ایجاد انسجام و افزایش قدرت و توان انجمن، با توجه به اینکه رنچ دومین کالای اساسی است و از منظر اقتصادی برد زیادی دارد، برای اینکه انجمن بتواند در حوزه تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی سهم داشته و همچنین در بازار نقشی در اثرگذار داشته باشد، اعضا باید اندکی از خواسته‌های شخصی به نفع اهداف جمعی چشم‌پوشی کرده تا انجمن به مرتبه اثرگذاری دست یابد. توقف ۸ ماهه ثبت سفارش واردات رنچ در سال ۱۳۹۴ و همچنین رکودی که در ۴ ماهی که ثبت سفارش از سر گرفته شد بر بازار حاکم بود، مانع فعالیت و رونق اعضای انجمن و بنگاه‌های فعال در این صنف شد، از این رو امیدوارم سال ۱۳۹۵ سالی پر از خیر و برکت برای همه اعضا باشد.

همکاران باید به این مهم توجه کنند که در شرایط کنونی اقتصاد، موفقیت به دست نخواهد آمد مگر آنکه با همدلی به وحدت رویه رسیده و از چالش‌های قیمیتی و کیفیتی از طریق سلاتق برندها بکاهند تا بتوانند به یک رقابت سالم توأم با عزت برسند و امیدوارم که خداوند به فعالیت همه بنگاه‌های این صنف خیر و برکت اعطاء کند.

امیدوارم سال آینده روز به روز شاهد موفقیت بیشتر بنگاه‌های این صنف باشیم و آرزو دارم که سال ۹۵ سالی باشد که شاهد بداخلاقی‌های اقتصادی نباشیم و جای آن را همدلی و همراهی گرفته تا به ارتقاء و تقویت جایگاه انجمن بیانجامد.

پایان بهانه جویی منفعت طلبان علیه واردات رنچ ثبات در بازار محصولات وارداتی به رغم افزایش گرانی رنچ داخلی

هیچ تأثیری بر بازار دیگر ندارد. در حالیکه از اواخر سال ۹۴ به دلیل کاهش عرضه که ناشی از پیش‌بینی‌های نادرست در مدیریت بازار بوده، قیمت رنچ‌های ایرانی روند صعودی گرفت و پس از تعطیلات نوروز ۹۵ همچنان این افزایش قیمت تداوم یافت تا جاییکه رنچ ایرانی به بالاترین قیمت خود در چند سال گذشته رسید، اما در بازار رنچ‌های وارداتی هیچ تغییر قیمتی اتفاق نیفتاده است.

حتی اگر بپذیریم که با افزایش قیمت رنچ ایرانی بخشی از تقاضا به طرف رنچ‌های وارداتی هدایت شده باشد، تغییر نیافتن قیمت در این بازار نشانه‌ای محکم‌تر از عدم تأثیرپذیری بازار این دو محصول است.

با توجه به تفاوت قیمت رنچ‌های ایرانی و وارداتی و مصرف‌کنندگان متفاوتی که دارند، اگر به هر دلیلی در مقطعی بخشی از تقاضای رنچ ایرانی به طرف نمونه‌های وارداتی تغییر کند به دلیل توان مالی مصرف‌کنندگان اصلی این بازار قیمت‌ها افزایش نخواهد یافت. اتفاقات بازار رنچ، اگر چه موجب افزایش قیمت رنچ‌های داخلی شده، اما نتیجه ارزشمندی به دنبال داشت و این امیدواری وجود دارد که پس از اثبات واقعیت استقلال این دو بازار، دیگر شاهد فراقتنی و شایعه‌سازی‌های منفعت طلبان و یا حداقل بی‌تفاوتی مسؤولان و تصمیم‌گیران به این جوسازی‌ها باشیم.

منفعت طلبانه ایشان است. این گروه تلاش می‌کنند با محدود کردن واردات، توازن میان عرضه و تقاضا را برهم زنند تا با افزایش قیمت‌ها، منافع بیشتری برای خود تأمین کنند.

ایشان برای رسیدن به این خواسته ناصواب، رنچ‌های وارداتی را در مقابل تولیدات داخل قرار داده و با مرثیه‌سرایی برای مشکلاتی که تولید با آنها روبرو است، رنچ‌های وارداتی را عامل همه مصیبت‌هایی می‌خوانند که گریبانگیر تولیدکنندگان شده است.

این رفتار از جایی نگران‌کننده می‌شود که برخی از مدیران دولتی نیز تحت تأثیر قرار گرفته و نگران از کاهش تقاضا برای تولید داخل نسبت به واردات رنچ موضع‌گیری کرده و با اعمال محدودیت، هزینه واردات را افزایش داده و با میزان واردات را کاهش می‌دهند، در حالیکه واقعیت‌های حاکم بر بازار غیر از این بوده و ایشان تحت تأثیر فراقتنی‌های منفعت‌طلبان، اقدام به اتخاذ چنین رویکرد نادرستی می‌کنند.

اتفاقات اخیر بازار رنچ ثابت کرد که همه آنچه که از آن به عنوان تهدید تولید داخل از سوی رنچ‌های وارداتی نام برده می‌شد، بهانه‌ای بیش نبوده و به دلیل تفاوت قابل توجه قیمت رنچ‌های ایرانی و خارجی بازار کاملاً مستقل دارند و اثرگذاری‌شان بر یکدیگر آنقدر اندک است که بزرگترین تحولات در بازار یکی از آنها

طی چهار دهه گذشته بازار ایران بخشی از نیاز خود به رنچ را از محل واردات تأمین کرده و رشد جمعیت موجب شده علی‌رغم افزایش تولید، سهم رنچ‌های وارداتی از کل مصرف افزایش یابد.

با توجه به میزان مصرف رنچ در کشور و شرایطی که در حال حاضر بخش کشاورزی با آن روبرو است، حداقل تا زمانی که مشکلاتی چون خرده‌مالکی، کمبود آب، استفاده از بذرها اصلاح نشده، به کارگیری روش‌های سنتی و بی‌توجهی به بهره‌وری تولید پابرجاست، توقف واردات رنچ امکان‌پذیر نیست.

با توجه به وجود این شرایط اجتناب‌ناپذیر طی چند سال اخیر گروهی از کارشناسان، صاحب‌نظران و حتی مدیران دولتی مصرانه با واردات رنچ مخالفت کرده و بعضاً این مخالفت شکل تخریب به خود گرفته و اذهان مصرف‌کنندگان را دچار آشفتگی می‌کند.

گروهی از مخالفان واردات، بر حمایت از تولید داخل تأکید دارند، که در نگاه کلی رفتاری قابل قبول است، اما با در نظر گرفتن واقعیت‌ها باید پذیرفت که حداقل در شرایط کنونی افزایش تولید تا دو برابر میزان کنونی و حذف واردات امکان‌پذیر نیست.

اما گروه دیگر مخالفان که با بهانه قراردادن حمایت از تولید به واردات حمله می‌کنند، هدف دیگری داشته و تولید داخل تنها ابزاری برای رسیدن به خواسته‌های

از مجموع اخبار
شده، منبع ۳۴
یک انجمن صنفر
درصد مدیران
درصد نمایندگاران
درصد من

از مجموع ۴۶۰ مطلب منتشر شده در
رسانه‌ها با موضوع برنج‌های وارداتی،
منبع قریب به ۳۵۰ خبر معادل ۷۶ درصد
به طور مستقیم انجمن و اعضای هیات
مدیره بودند.

سال ۱۳۹۴ بیش از
در خصوص انجمن
ایران و برنج‌های وارد
کشور منتشر شد که
۲۹۰ روز کاری، میانه
در این حوزه من

خردادماه به دنبال برگزاری نشست خبری
هیات در مقایسه با ماه‌های دیگر بیشترین اخبار
در رسانه‌ها منتشر شد.
کمترین اخبار نیز در تیرماه منتشر شد که دلیل آن
ثبات نسبی بازار در ایام ماه مبارک رمضان بود.

از مجموع اخبار
شده در خصوص
مضمون ۳۵
بی‌رویه، ۲۹ درصد
درصد بی‌نیازی که
۹ درصد کیفیت،
مانند تولید برنج
درصد موض

در سال ۹۴ سه شماره از نشریه انجمن با مطالبی در خصوص
توانمندی‌های انجمن و اعضای آن برای تأمین نیاز برنج
کشور، مشکلات پیش رو، تشریح دلایل هجمه به واردات
و واردکنندگان، اخبار انجمن، گزارش عملکرد بخش‌های
مختلف، وضعیت بازار برنج‌های داخلی و خارجی و اطلاعات
عمومی بازرگانی منتشر شد.

انتقادی منتشر
درصد اخبار
ی مجعول، ۲۹
ن دولتی، ۲۱
ن مجلس و ۱۶
ابع دیگر.

در سال ۹۴ انجمن برنج با برگزاری نشست خبری، مصاحبه
هیات رئیسه و دبیر با شبکه مختلف صدا و سیما، خبرگزاری
ها و روزنامه ها، تولید و ارسال خبر برای رسانه ها، تهیه و
ارسال جوابیه و تکذیب، انتشار نشریه، فعال کردن سایت و راه
اندازی کانال تلگرامی انجمن، حضور مؤثری در حوزه رسانه
داشته است.

۴۶

۴۶۰ مطلب مثبت
وارد کنندگان برنج
رداتی در رسانه های
به با توجه به حدود
گین روزانه ۱,۶ خبر
تشر شده است.

بیشترین اخبار مثبت در خردادماه به
دلیل برگزاری نشست خبری و آشناسدن
خبرنگاران با واقعیت ها و کمترین اخبار
مثبت در دی ماه منتشر شد.

بیشترین اخبار منفی علیه انجمن در آبان
ماه به دلیل آغاز ثبت سفارش برنج و
در مرتبه دوم در شهریورماه به دلیل
فرارسیدن فصل برداشت برنج در داخل
کشور منتشر شد.

انتقادی منتشر
ن واردات برنج،
رصد واردات
صد آلودگی، ۱۵
شور به واردات،
۴ درصد اکاذیب
از پلاستیک و ۸
وعات دیگر.

خسارات جبران نشدنی توقف طولانی مدت واردات غذای دوم مردم

قصه تلخ ضعف مدیریت در بازار برنج

۱۳۹۴ یکی از سخت‌ترین سال‌ها برای وارد کنندگان برنج

بود و بازرگانانی که خارج از مرزهای کشور، اعتباری ویژه برای طرف‌های تجاری خود در کشورهای مختلف دارند، روزگار تلخی را پشت سر گذاشتند.

بهانه حمایت از تولید داخل و دست‌آویز قراردادن واردات بی‌رویه برنج در سال ۱۳۹۲، موجب شد تا سنت چند ساله شکسته‌شده و به جای افزایش تعرفه واردات به ۴۰ درصد که هر ساله در زمان برداشت محصول داخلی اعمال می‌شد، ثبت سفارش برنج از اوائل آبان ۹۳ برای مدت ۱۴ ماه ممنوع شود.

خلاء آماری عامل همه چالش‌ها

در حالی که تمام تصمیماتی که برای بازار برنج اتخاذ می‌شود بر پایه آمار تولید و مصرف این کالای اساسی است، اما مستندات موجود مبین ضعف اطلاعات است.

در حوزه تولید هر ساله آمار و ارقامی اعلام می‌شود که تناسبی است از میزان شلتوک برداشت شده، تخمینی از هدر رفت محصول و در نهایت برنجی که استحصال می‌شود.

این در حالی است که متأسفانه در گردآوری این اطلاعات چند عامل انسانی و غیرانسانی به عمد یا سهو موجب افزایش ضریب خطا می‌شوند.

مستهلك بودن تجهیزات شالی کوبی، نداشتن اطلاعات دقیق از میزان کشت برنج نوع مرغوب و نوع پر محصول، نبود آمار تفکیکی از تولید برنج در هر استان و مخلوط کردن برنج‌های برداشت جدید با محصول سال گذشته و یا برنج‌های وارداتی نمونه‌هایی هستند از مواردی که موجب خطا در میزان تولید محصول می‌شوند.

ضعف آماری حاصل از دخل و تصرف عوامل انسانی تا به آنجا است که در مواقعی چون سال زراعی ۹۴-۹۳ که به دلیل کم‌آبی با کاهش چشمگیر سطح زیرکشت برنج روبرو بوده‌ایم تا جاییکه منهای دو استان گیلان و مازندران در دیگر مناطق ۳۰ تا ۵۰ درصد سطح زیرکشت برنج کاهش یافته، اما برخی آمارها مبین افزایش ۲۰ تا ۴۰ درصدی تولید است که این تفاوت به اندازه‌ای غیرمنطقی است که نمی‌توان با هیچ استدلالی آن را توجیه کرد.

متأسفانه این ضعف آمار در حوزه مصرف نیز وجود داشته و با توجه به اینکه برنج بعد از نان به عنوان دومین غذای اصلی مردم ایران است، اما ميان اعدادی که توسط نهادهای مختلف برای مصرف سرانه اعلام می‌شود، تفاوت فاحشی وجود دارد، چنانکه برای این شاخص از عدد ۳۲ تا ۴۵ کیلوگرم برای میانگین مصرف برنج توسط هر ایرانی اعلام شده‌است.

با توجه به جمعیت ۷۹ میلیون نفری کشور و حضور بیش از ۳ میلیون مهاجر و براساس تفاوت آمار سرانه مصرف، اعدادی که در مورد برنج نیاز کشور به دست می‌آید اختلاف زیادی دارند، چنانکه با مصرف سرانه ۳۲ کیلوگرم، سالانه به ۲ میلیون و ۶۲۴ هزار تن برنج نیاز داریم و با در نظر گرفتن سرانه مصرف ۴۵ کیلوگرم این عدد به ۳ میلیون و ۶۹۰ هزار تن افزایش می‌یابد که مبین اختلاف یک میلیون و ۶۶ هزار تنی است.

در چنین شرایطی اعمال نفوذ برخی گروه‌های منفعت‌طلب برای آمارسازی که معمولاً از مسیر فشارهای رسانه‌ای انجام می‌گیرد و منافع خاصی را دنبال می‌کند، موجب می‌شود تا آمارهای موجود با ضریب خطای بالا با انحراف زیادی روبرو شده و تصمیم‌گیران را با اشتباهات محاسباتی روبرو کند.

چنانکه در شرایطی که تنها ۵ ماه از فصل برداشت برنج می‌گذرد، افزایش قیمت برنج تولید داخل به دلیل کاهش عرضه آن هم در شرایط رکود بازار و در شرایطی که میزان برداشت امسال یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن اعلام شده‌است، زمان بسیار کمی برای به اتمام رسیدن محصولی است که برای مصرف یک سال پیش‌بینی شده‌است.

حال آنکه برنج‌های وارداتی که با تصمیم اخیر وزارت جهاد کشاورزی معادل یک میلیون و ۳۵۰ هزار تن برای مصرف یک

سال وارد کشور می‌شود، بدون کمبود در عرضه و با ثبات قیمت، در طول سال به دست مصرف‌کننده می‌رسد.

افزایش واردات به دنبال رشد جمعیت

آنچه مسلم است، نهادهای دولتی تأمین‌کننده کالای اساسی و مسؤول تنظیم بازار، براساس اطلاعات و آمار گردآوری شده از سراسر کشور، برای مدیریت عرضه و تقاضا و همچنین تنظیم بازار کالاهای اساسی از جمله برنج تصمیم‌گیری می‌کنند.

براساس مستندات موجود حدود نیمی از برنج مورد نیاز کشور از شالیزارهای داخلی برداشت می‌شود و نیم دیگر از محل واردات تأمین می‌شود، که در یک نگاه کلی برنج‌های تولید داخل از نمونه‌های وارداتی مرغوب‌تر و به تبع آن گرانتر هستند.

طی قریب به ۴ دهه گذشته که به دنبال رشد جمعیت و افزایش مصرف، واردات برنج اجتناب‌ناپذیر بوده است، چنانکه متناسب با افزایش جمعیت کشور، میزان واردات این محصول نیز افزایش یافته‌است.

در دهه ۶۰ به دلیل شرایط جنگی و مشکلات اقتصادی، تأمین کالای اساسی به طور انحصاری در اختیار دولت قرار داشت و کشورهایی چون اروگوئه و تایلند، مبداء اصلی واردات بودند.

در این دوره به دلیل عدم تناسب میان عرضه و تقاضا برنج ایرانی، به منظور جلوگیری از ایجاد بازار سیاه برای برنج تولید داخلی، محدودیت‌هایی چون ممنوعیت حمل برنج از مبادی تولید به دیگر شهرهای کشور در نظر گرفته شده‌بود.

در دهه ۷۰ بازار از شرایط اضطراب‌دوران جنگ فاصله گرفت و همچنان کشورهای آمریکای جنوبی، تایلند و پاکستان به عنوان تأمین‌کننده بخشی از برنج مورد نیاز کشور مطرح‌بودند و به تدریج محدودیت‌های داخلی برای حمل و عرضه برنج به تدریج حذف شد.

دهه ۸۰ با تغییراتی در بازار برنج همراه و در حالیکه رشد جمعیت وابستگی بازار ایران به برنج‌های وارداتی را افزایش داده بود، ورود بازیگران جدید به بازارهای جهانی و عرضه نمونه‌های متفاوت موجب تغییراتی در بازار ایران شد.

دهه ۹۰ از منظر تناسب حجم تولید و واردات با تقاضای موجود در بازار، با تغییرات چندانی همراه نبود، اما تحولات آغاز شده از دهه ۸۰ در بازارهای جهانی، موجب شد تا اتفاقات ناخوشایندی در بازار کشور اتفاق بیفتد.

تغییر بازیگران جهانی، نگرانی بازی‌گردانان داخلی

از نیمه دهه ۸۰، با ورود هند به بازارهای جهانی به عنوان یک صادرکننده بزرگ برنج، نه تنها کشورهای صادرکننده که در بازار برخی کشورهای واردکننده، بازیگران پشت پرده نیز نگران از تحت تأثیر قرارگرفتن منافع شخصی، نسبت به این تازه وارد مدعی و محصول برنج متفاوتی که وارد بازار کرده بود، موضع‌گیری کردند. این نگرانی شامل حال برخی از سودجویان برنج در بازار داخلی هم شد، چراکه برنج‌های هندی که به دانه بلند شهرت یافته بودند، ناخواسته مانع سودجویی ایشان شده بودند.

شباهت ظاهری برنج‌های ایرانی با آنچه که از کشورهای آمریکای جنوبی وارد می‌شد این فرصت را برای برخی از منفعت‌طلبان در بازار ایران فراهم کرده بود که با مخلوط کردن نمونه‌های وارداتی با برنج‌های تولید داخل و تقلب، سود زیادی به دست آوردند.

اما با ورود برنج‌های هندی که از نظر ظاهری تفاوت زیادی با محصولات ایرانی دارند این امکان از دست رفت و در واقع می‌توان گفت به خطر افتادن سودهای میلیونی این گروه از دلالان، دلیل اصلی هجمه به واردات برنج از هند است.

اشاره به این نکته نیز اهمیت دارد که به دنبال اعمال تحریم‌های یک سو به علیه ایران، اگرچه برنج در فهرست اقلام ممنوعه قرارنگرفت، اما مشکل جایجایی پول موجب شد تا واردات برنج از کشورهای مختلف با مشکل روبرو شود و این شرایط به امتیاز هندی‌ها که مشکل نقل و انتقال پول را حل کرده‌بودند برای

صادرات برنج به ایران افزود.

از آلودگی به آرسنیک تا

تولید برنج‌های پلاستیکی

با ورود برنج‌های هندی به بازار ایران که در مقایسه با انواع برنج‌هایی که تا پیش از آن وارد ایران شده‌بود، به مذاق و سلیقه مصرف‌کننده ایرانی نزدیک‌تر است، واردات از دیگر کشورها به میزان قابل توجهی کاهش یافت.

اگرچه تمامی منتقدان و مخالفان واردات برنج هندی مواضع خود را در پوشش حمایت از تولید داخلی مطرح می‌کردند، اما مباحث مطرح شده متفاوت بودند، چنانکه

زمانی آلودگی محور تخریب‌ها قرارمی‌گرفت و در مقطعی برنج‌های هندی به تولید از مواد نفتی متهم شدند.

همانطور که گفته شد، افراد و گروه‌هایی که برنج‌های هندی منافع غیرقانونی ایشان را تحت تأثیر قرارداد، برای حذف این

رقیب جدید به هر وسیله‌ای متوصل شدند.

اولین دست‌آویز ایشان حمایت از تولید داخلی و انتقاد به واردات بی‌رویه بود که به‌رغم بررسی وضعیت تولید، مصرف و نیاز به واردات از سوی کارشناسان بی‌طرف همچنان به عنوان گزینه‌ای برهم زدن آرامش بازار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

موضوع دیگر آلوده بودن برنج‌های وارداتی به سمومی چون آرسنیک بود که علاوه بر مسؤولان دولتی، مصرف‌کنندگان را نیز با نگرانی‌های جدی روبرو کرد.

برای رفع این اتهام، واردکنندگان با همکاری تولیدکنندگان هندی شرایط را برای اجرایی شدن دستورالعمل اجرایی نحوه ثبت منابع، صدور پروانه بهداشتی ورود و مجوز ورود و ترخیص محصول برنج (GMP) که تا پیش از این تنها از سوی کشورهای آمریکا و کانادا برای واردات برنج اجباری بود، فراهم کردند.

اخذ GMP که با همکاری شرکت‌های معتبر بین‌المللی، تولیدکنندگان کشور مبداء، دستگاه‌های نظارتی کشور مقصد و واردکنندگان، امکان‌پذیر می‌شود، سندی است معتبر برای رفع اتهام آلودگی از برنج‌های هندی که وارد ایران می‌شوند.

اگرچه منفعت‌طلبان همچنان این گزینه را نیز در دستور کار قراردادده و بعضاً به آن متوصل می‌شوند، اما از آنجاییکه این تیرشان هم به سنگ خورد، موضوعی جدید دیگری مطرح کردند با عنوان تولید برنج از مواد نفتی در کارخانه‌ها که به اندازه‌ای عجیب و غیرمنطقی بود که در همان ابتدای کار از مطرح کردن این گزینه پشیمان شدند.

یکی دیگر از نکات قابل تأمل در بررسی این اظهارات که موجب تشویش آذهان و نگرانی مصرف‌کنندگان می‌شود، طرح و پیگیری اتهامات واهی در رسانه‌ها می‌باشد که قریب به اکثریت آنها از سوی یک تشکل مجعول که خود را مدافع تولیدکنندگان معرفی می‌کند، مطرح شده‌است.

تحمیل هزینه به مصرف‌کنندگان

از آنجاییکه حمایت از تولید داخلی اصلی غیرقابل تغییر است، هر ساله با فرا رسیدن فصل برداشت برنج در داخل کشور، تعرفه واردات از ۲۰ به ۴۰ افزایش می‌یافت، که این روند در سال زراعی ۹۲-۹۳ تغییر کرد و اگرچه در اوائل فصل برداشت روند گذشته

انجمن با استناد به ادله محکم و مستندات توانست، نظر دولتمردان و نمایندگان مجلس را تغییر داده و ایشان را مجاب کند تا به جای توجه به شایعات بازار به واقعیت‌ها استناد کنند.

دوران تحریم بی‌هیچ پیش شرطی برای تامین کالای مورد نیاز هموطنانشان مشغول بودند و هیچگاه نگرانی تهدید سرمایه‌هایشان موجب تعلل در کارشان نشد، اما متأسفانه با نزدیک شدن کشتی اقتصاد کشور به ساحل آرامش بداخلاقی‌ها با ایشان آغاز شد.

متأسفانه جریان سازی و فشار واسطه‌های منفعت‌طلب برخی مدیران دولت را تحت تأثیر قرار داده و ایشان بی‌توجه به واقعیت‌ها، آمارسازی این افراد را باور کرده و با اعمال محدودیت در واردات شرایطی را رقم زدند که تنها برنده آن دلالان سودجو بودند.

توقف بیش از یک ساله واردات برنج تبعات منفی را به همراه داشت که نه تنها تاجر که مصرف‌کنندگان و حتی تولیدکنندگان برنج را نیز متأثر کرد.

با توقف طولانی مدت واردات، برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری واردکنندگان دچار اختلال شد و ایشان که در سال‌های تحریم، موفق شده بودند تنگنای اقتصادی تحمیلی را مدیریت کنند، بر اثر سوء مدیریت داخلی آسیب‌های جدی دیدند.

از سویی با توقف واردات رسمی برنج، به دلیل وجود تقاضا در بازار مسیرهای غیرقانونی جایگزین شده و آنچه از این مسیر وارد بازار شد، مشمول نظارت‌های قانونی نبوده و منافع عمومی کشور را تهدید نمود.

اگرچه مشکلات پیش آمده واردکنندگان و مصرف‌کنندگان را هدف قرار داده‌است، اما برنج تولید داخل هم از این آسیب‌ها مصون نمانده و افزایش قیمت اگرچه به ظاهر به نفع تولیدکننده است، اما در واقع به ایشان آسیب زده و تنها دلالان از این اتفاق منتفع می‌شوند.

با افزایش قیمت برنج‌های داخلی، تقاضا برای آنها کاهش یافته و به جمع متقاضیان برنج‌های خارجی افزوده می‌شود، اتفاقی که ممکن است پس از کاهش مجدد قیمت هم به دلیل تغییر ذائقه به دست رفتن درصدی از مصرف‌کنندگان برنج ایرانی بیانجامد که در طولانی مدت خطر جدی برای تولید داخلی محسوب می‌شود. در نهایت باید گفت به‌رغم اینکه برنج غذای اصلی دوم مردم ایران محسوب می‌شود، اما همچنان بی‌توجه به حساسیت و اهمیت این بخش، مدیریت در این حوزه فصلی و سلیقه‌ای بوده و این رفتار موجب شده تا تمامی ذینفعان اعم از تولید و مصرف‌کننده و بازرگانان و اصناف همواره در معرض خطر بوده و معدودی منفعت‌طلب در مسیر منافع شخصی خود بازار را مدیریت کنند.

با وجود چنین شرایطی افزایش تعرفه واردات در تمامی طول سال کمکی به کشاورزان نکرده و از تحولات قیمتی بازار سهمی ندارند. در بررسی وضعیت مصرف مشخص می‌شود، تفاوت قیمت فاحش میان برنج‌های داخلی و وارداتی مصرف‌کنندگان را به دو گروه کاملاً متفاوت تقسیم کرده که در خوش‌بینانه‌ترین شرایط میزان همپوشانی آماری آنها کمتر از ۱۰ درصد خواهد بود.

در چنین شرایطی تحمیل هزینه‌های اضافی که به افزایش قیمت برنج‌های وارداتی منجر می‌شود، سبب مصرف اقشار کم‌درآمد را هدف قرار داده و ایشان را تنگنا قرار می‌دهد.

از سویی افزایش قیمت برنج‌های وارداتی تنها بهانه‌ای می‌شود برای گران کردن تولیدات داخلی تا تناسب و فاصله قیمت‌ها حفظ شود و در واقع تمامی سیاست‌های حمایتی که برای کمک به تولیدکننده و کشاورز پیش‌بینی شده، منافع واسطه‌ها و دلالانی را تأمین می‌کند که نه حفظ منافع تولیدکننده و نه کمک به معیشت مصرف‌کننده برای ایشان اهمیتی ندارد.

هزینه سنگین توقف واردات

طی ۱۲ سال گذشته تحریم‌های یک سوئی و خصمانه غرب، شرایط سختی را به اقتصاد کشور تحمیل کرده بود و وجود مشکلات متعدد در حوزه تجارت خارجی در سال‌های تحریم، از جمله ترس تاجر دیگر کشورها از تنبیه شدن توسط آمریکا به دلیل تجارت با ایران و همچنین مشکل نقل و انتقال پول، گریبانگیر تجارت خارجی ایران، حتی محصولات خارج از فهرست تحریم را گرفته بود.

این روند موجب شده بود در بسیاری از حوزه‌ها، واردات کالا با مشکلات جدی و هزینه‌های چند برابری همراه شود و در نهایت این مصرف‌کننده نهایی بود که باید این هزینه‌های تحمیلی را پرداخت می‌کرد.

اگرچه این شرایط تقریباً به طور یکسان بر تمامی گروه‌های کالایی تحمیل شده بود، اما در برخی اقلام شرایط به گونه‌ای دیگر بود و اعتبار و جایگاه تاجر ایرانی نزد شرکای خارجی‌شان، روندی دیگر را رقم زد، که از آن جمله می‌توان به برنج اشاره کرد، که حتی در سخت‌ترین شرایط، بدون وقفه و افزایش قیمت وارد کشور می‌شد و بازار هیچگاه در این بخش کمبودی احساس نکرد.

اگرچه واردکنندگان برنج می‌توانستند با مدیریت عرضه برنج و ایجاد کمبود ساختگی منافع چند برابری به دست آورند، در

اعمال شد، اما پس از مدتی کوتاه تصمیم جدید اتخاذ و به طور کلی ثبت سفارش متوقف شد.

این تصمیم که در ابتدا برای چند ماه اتخاذ شده بود قریب به ۱۴ ماه یعنی تا پایان فصل برداشت ۹۴-۹۳ ادامه یافت و برای از سرگیری ثبت سفارش شرایطی جدیدی تعیین شد.

افزایش تعرفه از ۲۰ به ۴۰ درصد برای تمام سال، اضافه شدن مبلغ ۵۰۰ تومان برای هر کیلو به تعرفه دریافتی و تعیین محدودیت زمانی ثبت سفارش برای واردات برنج، شرایطی بود که در نظر گرفته شد.

افزایش هزینه‌های واردات برنج که در نهایت به افزایش قیمت تمام شده برای مصرف‌کننده منتهی می‌شود به همین جا ختم نشد و گمرک ایران که تا پیش از این برای تعیین ارزش‌گذاری برنج‌های وارداتی، مشورت با انجمن واردکنندگان برنج به عنوان تشکل تخصصی را دستور کار داشت، در اقدامی غیرمعمول نه تنها از این تشکل نظرخواهی نکرد که با تعیین ارزش برنج‌های وارداتی ۲۰ تا ۳۰ درصد بیشتر از قیمت واقعی مشکلاتی را برای فعالان این حوزه رقم زد.

باتوجه به اینکه هند و پاکستان محصول برنج خود را به کشورهای متعددی صادر می‌کنند و در این بازار باید با رقبایی قدرتمند رقابت کنند، لذا قیمت برنج‌های صادراتی این دو کشور همچون دیگر صادرکنندگان بر مبنای عرضه و تقاضا تعیین و به طور شفاف در بازارهای جهانی اعلام می‌شود.

با وجود روند شفاف حاکم بر بازار جهانی برنج، متأسفانه گمرک ایران در تعیین ارزش پایه برنج‌های وارداتی، قیمت‌های اعلام‌شده در بازارهای جهانی را نادیده گرفته و با متهم کردن واردکنندگان به کم‌اظهاری، قیمت برنج‌های هندی و پاکستانی را بیش از ۲۰۰ دلار از قیمت واقعی بیشتر در نظر گرفت.

اگرچه تمامی این سیاست‌گذاری‌ها با هدف حمایت از تولید داخلی انجام گرفته، اما گویی آدرسی که به دست تصمیم‌گیران رسیده درست نبوده و این روند کمکی به تولید نکرده، اما به مصرف‌کننده آسیب خواهد زد.

در نگاهی به وضعیت بازار برنج در داخل کشور مشخص می‌شود که کشاورزان شالیکار به دلیل مشکلات مالی یا محصول خود را پیش فروش کرده و یا به محض برداشت به شالیکوبی‌ها یا واسطه‌های فروشنده.

تشریح مهمترین برنامه‌های انجمن واردکنندگان برنج ایران در سال ۹۵

چهار استراتژی واردکنندگان برای بهبود وضعیت بازار برنج کشور

انجمن واردکنندگان برنج ایران، برای سال ۹۵ چهار برنامه محوری را به عنوان استراتژی اصلی خود به منظور ایجاد شفافیت در بازار برنج‌های وارداتی، مقابله با قاچاق، کنترل واردات و جلوگیری از تقلب در دستور کار قرار داده است، که عبارت هستند از:

۱- کنترل واردات در زمان ممنوعیت

۲- مقابله با قاچاق

۳- واگذاری مسئولیت دولت در حوزه تصدی‌گری

۴- ژئوتایپی (شناسایی آزمایشگاهی انواع واریته‌های

برنج برای تعیین خلوص و میزان اختلاط)

همراهی با دولت برای کنترل واردات

براساس تصمیم وزارت جهاد کشاورزی مقرر شده است که از آغاز تا پایان زمان برداشت برنج در داخل کشور (از ابتدای مردادماه آغاز فصل برداشت تا پایان فصل برداشت) ثبت سفارش و واردات برنج به طور کامل متوقف شود.

انجمن واردکنندگان برنج ایران با ارسال نامه‌ای به وزیر جهاد کشاورزی و دیگر مسئولان تصمیم‌گیر در حوزه تنظیم بازار خواستار توقف واردات از مسیرهای دیگر در این مدت زمانی شده است.

در حالیکه در این مدت زمانی واردات برنج توسط واردکنندگان رسمی متوقف می‌شود، اما واردات از مسیرهای دیگری چون مناطق ویژه اقتصادی، بازارچه‌های مرزی، کوله‌وری و ملوانی جریان دارد که ورود برنج از این مسیرها در ایام ممنوعیت واردات، می‌تواند به شفافیت بازار، گردآوری آمار مستند، کیفیت محصولات عرضه شده در بازار آسیب زده و حتی به ایجاد رانت در واردات منجر شود، از این رو انجمن واردکنندگان برنج تاکید دارد در مدت تعیین شده، واردات از تمامی مبادی متوقف شود.

مقابله با قاچاق

واردات برنج از مبادی غیرقانونی معضلی است که تبعات منفی آن متوجه دولت، تولیدکننده، مصرف‌کننده و واردکننده می‌شود، از این رو انجمن برنج ایران یکی از برنامه‌های اصلی خود برای سال ۹۵ را در زمینه مقابله با قاچاق تعریف کرده است.

برنج‌هایی که از طریق قاچاق وارد کشور می‌شوند، به دلیل عدم نظارت بهداشتی می‌توانند تهدیدی جدی برای سلامت مصرف‌کننده باشند، از طرفی حقوق دولت به دلیل عدم پرداخت تعرفه و عوارض واردات تضییع شده و از طرفی عدم مقابله با قاچاق برنج می‌تواند منافع تولیدکنندگان را نیز به خطر بیندازد.

همچنین ورود غیرقانونی برنج‌هایی که کیفیت و سلامت آنها تایید نشده است می‌تواند اعتبار تمامی برنج‌های وارداتی را خدشه‌دار کرده و به دلیل عدم پرداخت تعرفه و عوارض واردات

اعتبار و تجربه واردکنندگان موجب کاهش هزینه و افزایش کیفیت برنج‌های وارداتی شده و مدیریت متمرکز واردات موجب می‌شود تا آمار دقیقی از نیاز کشور به برنج‌های وارداتی تهیه شود.

همچنین از ایجاد فضا سازی رسانه‌ای و تحمیل هزینه‌های ناخواسته در پی ایجاد مشکلاتی که بعضاً ذخیره‌سازی دولتی با آن روبرو شده، جلوگیری می‌شود و مشکلی برای دولت و بخش خصوصی ایجاد نمی‌شود.

ژئوتایپی (شناسایی آزمایشگاهی انواع برنج)

یکی از مشکلات بزرگی که بازار برنج کشور با آن روبرو است، اختلاط برنج برای تحصیل سود بیشتر است. اختلاطی که ممکن است میان انواع برنج‌های ایرانی، برنج‌های وارداتی و یا برنج‌های داخلی و وارداتی انجام گیرد.

این اقدام برخی فعالان منفعت طلبان بازار به نوعی تقلب در معامله است و ضمن تضییع حقوق مصرف‌کنندگان هم به جایگاه برنج و تولیدکننده ایرانی ضربه می‌زند و هم موجب آسیب دیدن نمونه‌های وارداتی شده و از طرفی اعتبار واردکنندگان را خدشه دار می‌کند.

باتوجه به اینکه آزمایشگاه‌های ژنتیک کشور توانایی بررسی DNA محصولات کشاورزی را دارند، انجمن پیشنهادی را به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارائه داده است، مبنی بر اینکه با نمونه‌گیری و آزمایش برنج‌های موجود در بازار، میزان خلوص و یک‌دستی و یا اختلاط و تقلب را مشخص کند.

این مهم در یک ارتباط و همکاری سه جانبه با مدیریت سازمان غذا و دارو با همکاری کشورهای صادرکننده و انجمن واردکنندگان برنج ایران در حال امکان‌سنجی است.

بازار رقابتی نابرابری را برای واردکنندگان قانونی ایجاد کند. از این رو انجمن مصمم است با استفاده از ظرفیت‌های داخلی و بین‌المللی خود ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز را برای مقابله با این پدیده شوم همراهی کند.

استفاده از اطلاعات و ارتباطات تجار صاحب نام عضو انجمن با همکاری تجار کشورهای صادرکننده برنج برای رصد برنج‌های قاچاق از مبداء کشور تولیدکننده توسط سودجویان، شناسایی روش‌های انجام قاچاق در سطح عمده و خرده فروشی و شکایت و برخورد با قاچاقچیان و عرضه‌کنندگان محصولات قاچاق از طریق مراجع قانونی از جمله برنامه‌های تعریف شده در این حوزه است.

واگذاری مسئولیت دولت در حوزه تصدی‌گری

از آنجاییکه برنج همچنان به عنوان کالای اساسی در فهرست اقلام مورد حمایت دولت قرار دارد، شرکت بازرگانی دولتی به منظور تأمین و حفظ ذخیره استراتژیک (احتیاط) کشور اقدام به واردات و نگهداری برنج کرده و در دوره‌های مشخص به منظور جلوگیری از فساد به علت انقضاء تاریخ مصرف، بخشی از این محصول را وارد بازار می‌کند.

از آنجاییکه براساس اسناد بالادستی و برنامه‌های پنج ساله توسعه، دولت باید از حوزه تصدی‌گری اقتصاد خارج شود، انجمن پیشنهادی را به وزارت جهاد کشاورزی و شرکت بازرگانی ارائه کرده است مبنی بر اینکه مسئولیت خرید برنج برای تأمین ذخیره استراتژیک به اعضای انجمن سپرده شود.

با عملیاتی شدن این پیشنهاد علاوه بر اینکه دولت از این حوزه تصدی‌گری خارج و می‌تواند بر مسئولیت تولی‌گری خود متمرکز شود، از سویی با ورود

بخش خصوصی هزینه‌های واردات و نگهداری برنج کاهش می‌یابد. همچنین زمان نگهداری برنج‌ها در انبار کوتاه می‌شود و با واردات هر محموله جدید، ذخیره قبلی وارد بازار می‌شود و با اعمال مدیریت و زمان‌بندی درست، هنگام عرضه ذخیره قبلی در بازار و تأمین ذخیره جدید در انبارها، تهدیدی متوجه بازار برنج داخلی و خارجی نمی‌شود.

نشریه داخلی انجمن واردکنندگان برنج ایران

زیر نظر شورای سیاست‌گذاری

شماره چهارم/بهار ۱۳۹۵

صاحب امتیاز: انجمن واردکنندگان برنج ایران

مدیر مسئول: سیداحمد یحقی

شورای سیاست‌گذاری: سیداحمد یحقی

مرتضی شاه حسینی - مسیح کشاورز

سرمدیر: علی شفاپی

دبیر اجرایی: شیرین مختاری

مدیر هنری: محمود دهقان